

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Tuzáné dr. Gémes Éva ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kardos Gyula ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságnál 3.M.120/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.079/2010/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.079/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 /tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a munkáltatói felmondás jogellenességének megállapítását, és jogkövetkezményeinek alkalmazását, elmaradt decemberi munkabére után kamat és étkezési jegy ellenértékének megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy 2008. december 12-én R.P. az alperesi munkáltató alkalmazottja azt közölte vele, hogy az ügyvezető döntése szerint a továbbiakban nem kell munkát végeznie. Felajánlotta a munkaviszonya közös megegyezéssel, vagy rendes felmondással történő megszüntetését, a felperes pedig a december 15-ei telefon-beszélgetéskor azt közölte, hogy munkaviszonyának megszüntetését felmondással, írásban kéri. Ezt követően munkavégzésre nem jelent meg. A 2009. január 20-án kézhez vett rendkívüli felmondás indokolásával azért nem ért egyet, mert távolmaradása az alperes közlése miatt maradt távol. Hivatkozott arra, hogy tudomása szerint R.P.-nek joga volt a munkaviszony megszüntetése közlésére, nem történt egyeztetés a rendkívüli felmondás előtt, továbbá álláspontja szerint az alperes a 15 napos szubjektív határidőt sem tartotta be. A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 3.M.120/2009/12. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Kötelezte az alperest 388.640 forint elmaradt munkabér, 18.750 forint felmondási időre járó átlagkereset, 132.000 forint étkezési jegy ellenérték, 1.400 forint 2008. december hónapra vonatkozó munkabér után járó kamat, 75.000 forint átalánykártérítés, továbbá 40.000 forint perköltség és 21.400 forint eljárási részilleték megfizetésére. A felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította, és kötelezte 5.400 forint eljárási részilleték megfizetésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2008. szeptember 1-től állt alkalmazásban, heti 20 órás munkaidőben, havi bruttó 37.500 forint munkabérért, teremedző munkakörben az alperes által működtetett

K.I. u. alatti fitneszteremben. A felek a munkaszerződésben három hónap próbaidőt kötöttek ki. A munkáltatói jogkör gyakorlója K.Z. ügyvezető volt, míg R.P. a fitneszteremben a felperes közvetlen irányítását látta el. Az alperes cég 2009. év elejétől új fitnesztermet kívánt üzemeltetni, a létesítménnyel kapcsolatos munkálatok megszervezésével R.P.-t bízta meg, aki 2008. októberétől állt az alperes alkalmazásában. R.P. a korábbi teremfőnök - K.K. - jelzése alapján 2008. december 12-én a munkahelyi büfében megbeszélést folytatott a felperessel, és felhívta figyelmét az alperes által kifogásolt viselkedésre, miszerint a felperes az ismerősökkel szorosabb kapcsolatot ápol, velük közlékeny, segítőkész, azonban az újabb vendégekhez - akiket nem ismer - nehezebben megy oda, illetve velük nem kommunikál megfelelően. A felperes a véleményt nem fogadta el, nehezményezte, ezért R.P. K.K.-t is odahívta, aki konkrétan elmondta a felperessel szembeni kifogásokat. A megbeszélést követően a felperes hazament, majd felhívta J.T.-t és közölte vele, hogy munkahelyéről elküldték, így a jövőben már nem tudnak találkozni az edzőteremben. Ezt követően a munkahelyén munkavégzés céljából nem jelent meg. 2008. december 15-én R.P. a felperest telefonon felhívta és kérte, hogy menjen be dolgozni, beszéljék át a problémákat, majd R.P. közlése alapján K.Z. is próbálta őt telefonon elérni, de sikertelenül. Az alperes 2008. december 31-én 2008. december 18., 19., 22., 23., 29., 30. és 31-ére utólag a felperes részére szabadságot írt ki. Az alperes 2009. január 19-én kelt rendkívüli felmondásával megszüntette a felperes munkaviszonyát. Ennek indokolásában rögzítette, hogy a felperes 2008. december 15-től kezdődően a munkahelyén nem jelent meg, távolmaradását nem igazolta, többszöri megkeresésre sem válaszolt. Kifejtette továbbá, hogy többször próbálták felvenni vele a kapcsolatot, amelytől a felperes elzárkózott, munkahelyén továbbra sem jelent meg, és ezen magatartásával megszegte a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét. A felmondást követően az alperes 2009. február 12-én felhívta a felperest, hogy vegye át a kilépő papírjait, de a felperes ezen értesítésre sem jelent meg.

A felperes december hónapra járó fizetését az alperes 2009. május 14-én adta át. A munkaügyi bíróság az Mt. 96. § (1), (2) és (4) bekezdése, valamint a 100. § (4)-(6) bekezdése alapján elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az alperes az Mt. 96. §-ában foglalt eljárási szabályokat betartotta-e. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az alperes részéről a munkáltatói jogkör gyakorlója 2008. december 15-én, vagy az azt követő egy-két napon belül egyértelműen tudomást szerzett arról a tényről, hogy a felperes nem megy be a munkahelyére dolgozni. A munkáltató a rendkívüli felmondást 2009. január 19-én hozta meg, amelyből kitűnően a 15 napos határidőt a tudomásszerzéstől számítva jelentősen elmulasztotta, továbbá a felmondás közlése előtt nem adott lehetőséget a felperesnek a tervezett intézkedés indokainak megismerésére és a vele szemben felhozott kifogások elleni védekezésre. Mindezek következtében az

alperes munkáltató rendkívüli felmondása jogellenes. A Pp. 221. § (2) bekezdése alapján utalt arra, hogy azösszepszerűséget és annak számítási módját az alperes nem vitatta. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.079/2010/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a megfellebbezett részében pedig megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította. Mellőzte az alperes perköltség és illetékfizetésére vonatkozó kötelezését, a felperes által fizetendő első fokú eljárási illeték összegét 27.000 forintra felemelte, továbbá kötelezte a felperest 27.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére. A megyei bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban az Mt. 96. § (4) bekezdése téves alkalmazásával helyezkedett arra a jogi álláspontra, hogy az alperesi munkáltató a rendkívüli felmondás gyakorlása során a jogszabályban foglalt szubjektív 15 napos határidőt elmulasztotta. Tévesen hivatkozott továbbá arra is, hogy a rendkívüli felmondás közlését megelőzően az alperes nem adott lehetőséget a felperesnek a tervezett intézkedés indokainak megismerésére és a vele szemben felhozott kifogások elleni védekezésre. Érvelése szerint a Legfelsőbb Bíróság eseti döntései nyomán kialakult ítélkezési gyakorlat alapján a rendkívüli felmondás határidejét nem a kötelezettségszegés, adott esetben az igazolatlan mulasztás kezdő napjától, hanem annak befejezésétől kell számítani. A felperes az irányadó tényállás szerint 2008. december 15-től igazolatlanul volt távol a munkahelyétől, és munkavégzésre a munkáltató többszöri megkeresése ellenére sem jelentkezett. A felperes mulasztása folyamatosnak tekinthető és a 15 napos szubjektív határidő kezdő időpontjaként sem a mulasztás első napja, sem pedig a R.P.-vel 2008. december 15-ei telefonon beszélgetés és az azt követő egy-két napos határidő nem vehető figyelembe. A felperes a perben állította, de nem tudta bizonyítani, hogy 2008. december 12-én R.P. egyértelműen és határozottan közölte volna vele, hogy a továbbiakban nincs szükség a munkájára, valamint azt sem tudta igazolni, hogy 2008. december 15-én a telefonbeszélgetés alkalmával egyértelműen közölte volna, hogy a jövőben az edzőteremben, azaz munkavégzésre nem kíván megjelenni. A megyei bíróság rámutatott arra, hogy a felperes tisztában volt a munkáltatói jogkör gyakorlójának személyével, azaz tudta azt, hogy a rendkívüli felmondás gyakorlására R.P. nem jogosult, de a per egyéb adatai sem támasztották alá azt, hogy az alperesi munkáltatónak a felperes munkájára ne lett volna a jövőben szüksége, hiszen 2009. januárjától új edzőterem kialakítását tervezte. A munkaviszony fenntartásának szándéka nyilvánult meg továbbá abban is, hogy az alperes a folyamatos és igazolatlan távollét ellenére a felperes részére 2008. decemberében utólag több napra szabadságot írt ki. Mindezek együttes értékelésével a megyei bíróság arra az álláspontra jutott, hogy a rendkívüli felmondásban közölt indok olyan munkavállalói folyamatos mulasztás eredményeként vezetett a

jogviszony rendkívüli felmondás útján történő azonnali hatályú megszüntetésére, amely kötelezettségszegés a rendkívüli felmondás gyakorlásakor is fennállt. Ezért az alperes a rendkívüli felmondással kapcsolatos jogát határidőben gyakorolta, ezen okból a rendkívüli felmondás jogellenesnek nem tekinthető. A másodfokú bíróság alaptalannak találta a felperes azon hivatkozását is, hogy a munkáltató a rendkívüli felmondás közlését megelőzően nem biztosította számára az ellene felhozott kifogásokkal szembeni védekezés lehetőségét. Peradat volt, hogy a felperest a távolléte alatt R.P. és K.Z. is kereste telefonon, R.P. külön is felhívta a munkavégzésre, ennek ellenére a felperes nem jelent meg, ennek konkrét okáról az alperest nem tájékoztatta, és ezzel önmagát zárta el annak a lehetőségétől, hogy a rendkívüli felmondásban közölt indokokkal szemben a védekezését a munkáltatója részére előterjessze. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, mert helytelenül alkalmazta az Mt. 96. § (4) bekezdésében foglalt határidőt, továbbá nem indokolta meg, hogy miért nem fogadott el egyes bizonyítékokat. Kifejtette, hogy a 2008. december 31-én utólag kiírt hét nap szabadságról a munkáltató őt nem tájékoztatta, erről csak több hónappal később, a bér kifizetése során szerzett tudomást. Amennyiben a munkáltató decemberben szabadságot írt ki számára, úgy igazolatlan távolléte január 1-jétől számítható, az ehhez képest január 19-én kelt rendkívüli felmondás pedig elkésett, mert az 15 napos határidőn túli. Sérelmezte a megyei bíróság álláspontját abban a tekintetben, hogy kötelezettségszegését folyamatosnak tekintette, mert ez által a munkáltató szabta meg annak befejező határidejét, nem pedig ő. Állította, hogy 2008. december 12-én közölte, nem jön többet dolgozni, majd december 15-én kérte a munkáltató felmondását, ezután az alperes már tisztában volt azzal, hogy a továbbiakban nem kíván munkát végezni. Álláspontja szerint a hét nap fizetett szabadság egyébként sem járt volna számára a munkaviszonya időtartamára tekintettel, és annak kiadását kizárólag az indokolta, hogy nem kívánta a munkaviszonyát rendes felmondással megszüntetni, a rendkívüli felmondásra nyitva álló 15 napos határidő pedig már eltelt. Sérelmezte továbbá, hogy a másodfokú bíróság tényként fogadta el azt a bizonyítatlan állítást, mely szerint a munkáltató őt többször próbálta telefonon keresni. Nem fogadta el azonban a meghallgatott B.K. és J.T. tanúk vallomását, akik bizonyították, hogy nem önként jött el az alperesi munkahelyről, hanem őt a munkáltató elküldte. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban történő fenntartását, valamint a felperes felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére történő kötelezését kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

Az Mt. 96. § (4) bekezdése szerint a rendkívüli felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül, legfeljebb azonban az ok bekövetkeztétől számított egy éven belül, bűncselekmény elkövetése esetén a büntethetőség elévüléséig lehet gyakorolni. Az eljáró bíróságok által megállapított tényállás szerint a felperes által sem vitatottan 2008. december 12-ét követően a felperes az alperesnél munkavégzésre nem jelent meg. Távolmaradásával megszegte az Mt. 103. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettségét. A megyei bíróság helytállón állapította meg, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben a kötelezettségszegés jogellenes állapot fenntartásában folyamatos, vagy tartós kötelezettségszegésben, illetve mulasztásban nyilvánul meg, a másik fél mindaddig határidőben gyakorolhatja a rendkívüli felmondás jogát, amíg a jogellenes állapot, cselekménysor, vagy mulasztás fennáll, továbbá az arról történő tudomásszerzéstől számított 15 napon belül, legfeljebb azonban az objektív határidőben (BH 2005.405.). Ennek oka, hogy általában már az első kötelezettségszegés megalapozza a rendkívüli felmondást, azonban a határidő megkezdődését nem eredményezi, amíg a kötelezettségszegő cselekménysorozat tanúsításának folyamata végleg be nem fejeződik, és a jogellenes állapot meg nem szűnik. A másik fél ilyen esetben már az első kötelezettségszegés esetén élhet a rendkívüli felmondás jogával, de annak sincs akadálya, hogy belátása szerint a rendkívüli felmondás jogát később, legfeljebb az objektív határidőben gyakorolja. Az első fokú eljárás során meghallgatott B.K. és J.T. tanúvallomásukban előadták, hogy a felperestől szereztek arról tudomást, mely szerint az alperes a munkaviszonyát szóban megszüntette. Helytállón hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy egyértelmű bizonyíték arra vonatkozóan nem merült fel, mely szerint december 15-ét követően akár R.P., akár K.Z. kereste volna. A másodfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményét értékelve azonban helytállón jutott arra a következtetésre, hogy a felperes állítását a per egyéb adatai nem támasztották alá. Peradat volt ugyanis, hogy az alperes 2009. január elejétől új edzőterem kialakítását és a felperes beiskolázását is tervezte, és őt személyi edzőként hosszabb távon kívánták foglalkoztatni. Az új létesítmény 2009. január 5-én megnyílt, és ez alkalomból az alperes további munkavállalók felvételéről is döntött. A felperes által hivatkozott, B.K. tanúvallomásában előadta azt is, hogy tudomása volt az alperesnél lévő létszámváltozásról, de hogy ez konkrétan létszámleépítés, vagy bővítés volt, ezt nem tudta (jegyzőkönyv 5. oldal első bekezdés). Helytállón állapította meg a másodfokú bíróság továbbá azt is, hogy a felperes munkaviszonya fenntartásának szándéka nyilvánult

meg abban is, hogy a felperes részére a munkáltató 2008. december végén - utólag - hét nap szabadságot adott ki. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá az a körülmény sem, hogy amennyiben a felperes nem megfelelő munkavégzésére tekintettel kívánta volna a munkáltató a munkaviszonyának megszüntetését, úgy a munkaszerződésben foglalt három hónapos próbaidőn belül, azaz 2008. november 30. napjáig ezt indoklás nélkül megtehetette volna. Az alperes azonban - különösen az új edzőterem nyitására tekintettel - a felperes munkaviszonyát nem kívánta megszüntetni, ilyen döntést a munkavállalóval bizonyítottan nem közölt, ezért a felperes távolléte indokolatlannak és igazolatlannak tekinthető, amelynek következményeként az alperes jogszerűen élt a rendkívüli felmondás jogával. A másodfokú bíróság a jogerős ítéletében a logika szabályai szerint mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és okszerűen állapította meg a rendkívüli felmondás jogszerűségét (Pp. 206. § (1) bekezdés). A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A bíróság a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján perköltség fizetésére kötelezte.

A felperes munkavállalói költségkedvezményben történő részesülése folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Budapest, 2011. március 30.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné

dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő